Kaderstellend document

Raadsrapporteurs en Verbonden Partijen Gemeente Overbetuwe 2.0

Algemeen kader

Doel	• meer grip op de samenwerking ten bate van kaderstellende en controlerende rol van Gemeenteraad Overbetuwe (verder: Raad) met name wat betreft Gemeenschappelijke Regelingen (verder: GR-en) en eventueel andere thema's, door het zoeken van verbinding met alle betrokkenen om informatie op te halen, te delen en verdieping te zoeken; • breed informeren raad om de raad (beter) in positie te brengen.
Rol raadsrapporteurs	• contactpersoon/aanspreekpunt voor en vertegenwoordiging van raad voor alle betrokken partijen (zie relevante betrokkenen); • rapporteur in de raad als signaleringsfunctie bij relevante informatie over afwijkingen of ontwikkelingen voor een specifiek(e) GR en/of thema; • bruggenbouwer naar andere deelnemende raden om standpunten gezamenlijk naar voren te brengen waar mogelijk (pragmatisch) samen te werken; • inhoudelijke voorbereiding en agenderen van besluiten met betrekking tot en besluitvorming binnen de GR-en is en blijft de verantwoordelijkheid van het gemeentelijk lid Algemeen Bestuur (AB); • in samenwerking gezamenlijk eigenaar van het functioneren van de raadsrapporteurs met inzet van een raadsrapporteurcoördinator.
Rol raadsrapporteur-coördinator	• in samenwerking met raadsrapporteurs, ambtelijk contactpersoon verbonden partijen en griffie uitvoering geven aan de algemene activiteiten van raadsrapporteurs; • voorstellen doen voor gezamenlijke bijeenkomsten voor kennisuitwisseling/evaluatie; • zorgdragen voor (verbetering van) efficiënt verloop van het raadsrapporteurschap; • invulling geven aan en faciliteren van gezamenlijke bijeenkomsten; • voorbereiden evaluaties, inclusief prioritering (inhoudelijk & proces); • voorstellen doen m.b.t. start, gebruik en verder exploreren van methode Duisenberg[1]; • voorstellen doen voor politieke avonden, in geval van evaluaties & prioritering en evt. overige zaken; • initiatief nemen om politieke avonden met de raadsrapporteurs voor te bereiden (inhoudelijk & proces).
Relevante betrokkenen (alle communicatie in samenwerking met / via griffie)	• Raads- en burgerleden Overbetuwe; • verbonden Partij; • portefeuillehouder/lid AB vanuit Overbetuwe; • ambtelijke contactpersoon Overbetuwe verbonden partij; • inwoners Gemeente Overbetuwe en deelnemende (buur)gemeenten; • Raads- en burgerleden deelnemende (buur)gemeenten al dan niet via griffie van deelnemende (buur)gemeenten.
Ambitie verantwoordelijkheden per geprioriteerde GR	• proactief eigen opdracht(en) formuleren of organiseren en aan de raad voorstellen, waar mogelijk en/of nodig; • proactief ophalen en uitwisselen van informatie bij/tussen relevante betrokkenen al dan niet middels een (gezamenlijk) overleg of via de website van de verbonden partij (AB-stukken) en raad; • vroegtijdig delen van informatie met raads- en burgerleden/fracties en in samenwerking met ambtelijk contactpersoon verbonden partij en/of thema agenderen en voorbereiden van onderwerpen ter bespreking tijdens Politieke avonden als die voor de raad als geheel van belang

[1] Zie voetnoot 3

	zijn, bijvoorbeeld bij afwijkingen of nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat het gemeentelijk AB-lid input van de raad tijdig kan meenemen dan wel dat het raadsstandpunt bekend is voordat (een wijziging in) de regionale beleidscyclus of het afstemmingsproces aanvangt[2]; • initiëren en intern afstemmen van Overbetuwse raadsstandpunten en (concept)zienswijzen en waar mogelijk voornoemde afstemmen met de raad(sleden) van deelnemende (buur)gemeenten; • informatie op verzoek van individuele raads- en burgerleden/fracties naar de gehele raad terugkoppelen; • stroomlijnen van processen rondom relevante informatievoorziening, bijvoorbeeld met betrekking tot wijzigingen dan wel jaarstukken in samenwerking met de Griffie; • instellen van een structureel kaderstellend en controlerend debat (kan voor meerdere GR-en en/of thema's, in samenwerking met andere raadsrapporteurs) volgens reguliere P&C-cyclus; kaderstellend voor de begroting en controlerend na de jaarrekening[3]; • na bovengenoemd debat, informatie analyseren op relevantie, uitvoeren van een cyclische analyse rondom de begroting en jaarrekening aan de hand van de methode-Duisenberg[4] bestaande uit zes hoofdvragen: 1. Wat is het beleid van de GR op hoofdlijnen? 2. Welke doelen zijn gepland/behaald? 3. Welke prestaties zijn gepland/geleverd? 4. Wat gaat het kosten/heeft het gekost? 5. Wat is het oordeel over de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid? 6. Welke conclusies en aanbevelingen heb ik als raadsrapporteur aan de raad?
Functioneren raads-rapporteurs	• invoeren en gebruik van methode Duisenberg voor geprioriteerde GR-en en/of thema's; • kennisuitwisseling: twee keer per jaar en in het jaar van evaluatie & prioritering drie à vier maal per jaar; • bij stemming/besluiten in bijeenkomsten van officieel ingestelde organen wordt de raad vooraf tijdig geïnformeerd. Afhankelijk van de vergaderplanning, via inspreken tijdens de raadsvergadering bij agendapunt 'verbonden partijen' of via email aan de gehele raad via de griffie en/of rechtstreeks aan de fractievoorzitters. Informatie betreft korte beschrijving te nemen besluit(en) en het voorgenomen besluit/standpunt van de raadsrapporteurs namens de raad van Overbetuwe; • terugkoppeling raad minimaal eenmaal per kwartaal per geprioriteerde GR en/of thema (aanlevering input vindt achteraf plaats).
Algemene activiteiten raadsrapporteurs	• initiëren van (structureel) overleg met raadsrapporteurs van andere GR-en en/of thema's over de invulling en uitvoering raadsrapporteurschap, bijvoorbeeld om te inspireren en te verbeteren, al dan niet in officieuze of ook officiële (bijv. RTG) vergaderingen; evenals in samenwerking met andere relevante stakeholders, zoals mensen vanuit de GR-en en deelnemende (buur)gemeenten; • voorbereiden van periodieke evaluatie en prioritering(skaders) van GR-en en/of thema's voor inzet raadrapporteurs in de volgende termijn in samenwerking met ambtelijk contactpersoon verbonden

[2] Zie essay "Grip op samenwerking in de praktijk, lessen en best practises uit gemeenten" van Berenschot en Proof adviseurs, pagina 12.

[3] Zie essay "Grip op samenwerking in de praktijk, lessen en best practises uit gemeenten" van Berenschot en Proof adviseurs, pagina 13.

[4] Voor de methode Duisenberg zie https://vng.nl/artikelen/methode-duisenberg-raadsrapporteurs-hetexperimenteren-waard, https://vng.nl/nieuws/raadsrapporteur-versterkt-positie-raad-op-jeugdzorg, https://gelderlandacademie.nl/2019/11/28/je-gaat-er-nog-steeds-over/

	partijen en griffie, en in afstemming met de benoemde raadsrapporteurs; • doorlopend vormgeven en verbeteren van samenwerking raadsrapporteurs met griffie; • ad hoc terugkoppeling geven aan de raad tijdens de maandelijkse raadsvergadering.

Algemeen proces

Periodieke evaluatie & prioritering inzet raadsrapporteurs	• in de raadsvergadering in februari van het derde jaar van de raadsperiode en in het jaar waarin raadsperiode eindigt; • de periodieke evaluatie betreft de inzet van raadsrapporteurs zoals vastgelegd in dit document en kan leiden tot concrete verbetervoorstellen en/of aanpassingen van het geheel of afzonderlijke onderdelen; • de prioritering voor inzet raadsrapporteurs bevat een onderbouwd voorstel van GR-en en/of thema's waarvoor wordt voorgesteld om raadsrapporteurs te benoemen; • via een voorbereidende vergadering één maand voor de raadsvergadering, op basis van een raadsvoorstel door de raadsrapporteurs in samenwerking met de Griffie en Raadsrapporteur-coördinator.
Criteria voor prioritering GR	• financiële bijdrage gemeente; • afvaardiging namens gemeente gevraagd; • impact op de gemeente; • risico's; • trends & ontwikkelingen; • inbreng raad, college en ambtelijke organisatie (vrije invulling, bijvoorbeeld via eventuele enquête of anderszins).
Benoeming raadsrapporteur	• 2 raadsrapporteurs per verbonden partij en/of thema met uitzondering van GR-en waarvoor een afwijkende afvaardiging wordt gevraagd[5]; • bij voorkeur één raads- of burgerlid[6] vanuit de coalitie en één raads- of burgerlid vanuit de oppositie.
Benoeming raadsrapporteur-coördinator	• één raads-/burgerlid; • proces benoeming is gelijk aan die van raadsrapporteurs (inventarisatie door de Griffie gevolgd door benoeming 1e termijn etc.).
Termijn binnen één raadsperiode	• 2 jaar met uitzondering van GR-en waarvoor voor de duur van een afwijkende termijn benoeming van raadsafvaardiging wordt gevraagd[7]; • mogelijkheid tot een herbenoeming van 2 jaar; • rotatie van raadsrapporteurs en/of GR-en is wenselijk i.v.m. kennisspreiding van GR-en in de raad en voorkomen van tunnelvisie.
Tijdsbesteding	• afhankelijk van de GR en/of thema; • naar inzicht en mogelijkheden van individuele raadsrapporteurs.
Vergoeding	• uitvoering als integraal onderdeel van de verantwoordelijkheden raads- en burgerleden zonder separate (financiële) vergoeding.
Proces benoeming	• voorstel van kandidaten geïnventariseerd door de griffie in samenwerking met raadsrapporteurcoördinator; • benoeming 1e termijn van twee jaar in eerste vergadering van nieuwe raadsperiode voor de GR-en en/of thema's die op basis van de

[5] Niet voor elke verbonden partij hoeft een raadsrapporteur aangewezen te worden en sommige GR-en stellen voorwaarden aan het aantal afvaardigingen namens een raad, zoals de Euregio die een primaire afvaardiging van twee raadsleden vraagt, aangevuld door benoemingen vooraf van twee vaste vervangers. Zie essay "Grip op samenwerking in de praktijk, lessen en best practises uit gemeenten" van Berenschot en Proof adviseurs, pagina 12.

[6] Met uitzondering van GR-en waarvoor is vastgesteld dat alleen raadsleden kunnen deelnemen aan officieel ingestelde organen (zoals bijvoorbeeld de Euregio; en de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen volgens reglement van orde regioagendacommissie d.d. 8 maart 2021).

[7] Dit is momenteel van toepassing op de Euregio, waarvoor benoeming voor een volledige raadsperiode wordt gevraagd.

	evaluatie en het prioriteringsvoorstel van de voorgaande raad in februari zijn voorgesteld; • benoeming 2e termijn van twee jaar in eerstvolgende raadsvergadering na de evaluatie over de eerste helft van de raadstermijn en op basis van de prioritering GR-en en/of thema's die volgt na voorgenoemde evaluatie.